

Giävningsdagbok

Ellrika Junker

Alvasta påbyggnad

Juni - aug. 1978

Karl-Böran Sjögren
Sept. - 78

06.02 ned
till 99,13

78.06.01

Östra schaktet

Profilgrävning

X 224 → 224,15

Y 423

Z 99.21/16 (markyta)

Rutan ligger i schaktets
norra del. Den 15 cm breda
profilen grävdes ända fr
mark-
ytan utan att grästorven borttogs.

Dokumentering av fynd: Gruskorn
(< 5 mm), småsten (5 mm - 2 cm)
samt brända & obrända ben,
1 sädeskorn. Fyndens x- o z-
led bestämdes m hjälp av resp
fummstock och aquanometer.

06.02.

Som föregående dag. Nädde
som lägst ned till z 99,14.

Fynden började glesna, och
nivån låg nu under gräsets
stjälkar och tätaste rotsystem.

06.05. Som föreg. dag. Glesnande fynd av gruskorn, småsten, ben, träkol, 1 sädeskorn.

C:a 5 cm av profilens ytterkant mellan y 70 - y 80 rasade ur schaktväggen till ett djup av c:a 10 cm. Dagens lägsta inmätta fynd: 99,10
Instrumenthöjd: 152. Aquameter 120. ~~(32)~~

På morgonen torsållades sällningsjorden fr. 78.06.02.

Jorden fr. 78.06.01 hade vatten-sållats dag 02.

Fyndet upptar $9\frac{1}{2}$ sida i liggaren.

06.06. Som föreg. dag.

Fyndet upptar 13 sid. i liggaren. F. f. g. fynd av 2 partiklar av bränd lera.

7 övr. gruskorn, kol, ben.

Lägsta z-mått på fynd: 99,06

78.06.07. Som föreg. dag. Kraftigt regn försinkade arbetet. Lägsta z-nivå 99,04. Aquameterhöjden

förhållande till instrumenthöjden idag förskjutet med 1 cm, så att den bestämdes till

31 jft m tidigare dagars

32. Likn. skilln. noterades i V schaktet, på 1 cm.

Fyndet avtagande - nu

$13\frac{1}{2}$ sid. i liggaren - som

föret: sten, ben (brända & obrända) kol. Nedrasad jord från angränsande ruta (x 223

y 422) torsållades - ben, sten & kol tillvaratogs.

78.06.08. Som föreg. dag. Fynd av ben (bränt i 1 säkert fall), kol, fragment av bränd lera,

1 kolat sädeskorn - plus de sedvanliga gruskornen. Starkt

avtagande fynd i lägre

nivåer. Lägsta. 2-nivå: 98,97.
Saknade fyllfat - mkt jord-
ras av sälljord då öskaret
ej räckte att fånga upp den i.

P.g.a. regn ägnades en del
av dagen åt diskussioner mel-
lan praktikanterna om upp-
lägg, av det lilla museum
som skall ordnas vid grävning-
platsen i en nytilkommen vagn.

Aguameterhöjden också idag ~~31~~ 31.
Sidantal i liggaren: 15.

78.06.09. Som föreg. dag.

Profilgrävning, omväxlande med
musci-diskussioner. Nytt fynd:
hasselnotsskal - mkt välbevarat.
På e.m. knappast några fynd.

Fastslogs vid disk. att profil
Y-öskall grävas längs hela ~~axeln~~
axeln i schaktet (Y 421-425).

Senare skall m²-bänkar grävas
utåt så att arbetet nedåt i

fyndförande skiktet i schaktet
underlättas. Lägsta fynd i 2-
nivå: 98,94. Nära 16 sid. i liggaren.
Aguameterhöjd: 32.

78.06.12. Nära nog fyndlöst. Ned
till c:a 98,90. Fortsätta disk. om
musciets upplägg.

78.06.13 Ned till c:a 98,85 fynd-
tomt lager.

78.06.14 På c:a 98,70 inblandat
av pressad, förmutnad phragmi-
tes i jorden. På c:a 98,68 bör-
jan ett lager av grenar (alt.
rötter) över hela profilytan.
Fynd under dagen: Bark frag-
ment, ibland kolade. Inga
andra fynd.

78.06.15. Frampreparering av
gren (rot?) lagret till en nivå
av c:a 98,65. Inritning på
plan av lagret. Fynd: Fåtalet
ben och barkfragment.

78.06.16. Fotografiering sju med Rolleicord av rottgren-laget. Borttagen av detsamma o. nedgrävning till en nivå av $1\frac{1}{2}$ à 2 cm ovan schaktets botten / det eg. fyndförande laget. Fynd: bark och brända ben - nu avsevärt större bitar än högre upp. Pulveriserat vitt bränt ben inblandat i jorden och omöjligt ta upp.

78.06.29 Efter en tids sjukdom åter i arbete. Avslutade profilgrävning. Lägsta nivå (i jämnhöjd m x 223's botten) 98,58.

Fynd: Bark, brända ben, träkol.

Övergick så till arbete i ruta X 222 Y 423. Nivå 98,60 ca.

Skall i första hand grävas ned till 98,55. Längsamt arbete - ytan snarast täckt av brända ben, bark o träkol. Preparera fram bark - kauske

gren el. rotlagen kommer att framträda? Stenar - är korsade kalk/sandstenar. Vattensälln. av fylljorden.

78.06.30. Som föreg. dag.

78.07.03 D:o. Fann välbevarad bit keramik av tunt, fint gods - ej groppkeramisk typ. Slitade f.f.g. en bränd tand - ent. Ebba Daring av röt el. hjortdjur.

78.07.04 Vidare i samma ruta. Barkstycken börjar framträdaliksom i ruta X 222 Y 424.

De brända benen ännu under 5 cm. F.ö. finns bark, kol, keramik (upplöst, grov), stenar (oftast upplösta), ospecificerat trä, små flintaavslag.

78.07.05. Arbetar nu från rutans ^{södra} ~~nödra~~ kant (mot Y ~~423~~ 424, som är nedgrävd

till 98,55 & där ett bak-
lager regelbundet framträd(er).
Denna profil ~~X 223~~⁴²⁴⁻⁴²³ Ö-V
5 cm har ritats av MPM o.
innehåller förutom baklagrets
"slut" bl.a. en kraftig hals-
kota (bos?). Skall nu se om
baklagret futsätter in i ~~423~~⁴²⁴.
Fann f. f. g. ett stycke
björknåver. I rutan finns
ett stort, böjt nåvestycke
som delvis frampreparerats
av MPM. Idag visn. av gräv.
= öppnande av muscivagnen
f f g.
I ritans NV-hörn (anslutn.
4 händer i X 223 Y 422) fram-
träder grått = svart lager - kol.
kol = aska.

78.07.06. Fortsatt framprepa-
ring av baklagret som
fortsätter från X 424. I kan-
ten mellan rutorna fynd
av ett Φ avslag från flint-
yxa (nivå 98,55) och ett
spetredskap av grönsten
(bos? tändsten?) på 98,56.
Bägge fynden lades in på
planritning. Senare på da-
gen, i samma kant, fynd
av 1 rund, vegetabilisk
kärna/fukt. Ev äta?

Sänd per post till Hans
Göransson för bestämning.

78.07.07 Kanten mot X 423
i sin helhet frampreparerad-
lager av bak + ngt lite sten.
Fortsättn. mot V. Fann
liten fröskal (ekollon?). Tog
in koordinaterna = sparade
för H. Göranssons räk.

78.07.10 Forts. arbete med frampreparering av främst upplöst kalksten, bark & tä till 98,55-nivån. Ruga rum reade fynd. Bland benmaterialet 2 tänder: En icke utsprucken kindtand av röt/hjort/älg, samt en rudimentär främre kindtand, ev. av ett rovdjur. (Bägge cul. Arne Halström).

78.07.11 Som föreg. dag. Svår kom fr. H. Göransson om provet - tillhör ättfamiljen, men skall närmare bestämmas. Han rekommenderar för framtida prover att de omedelbart lägges i små, täta plastburkar & förvaras i lös. av 1 del alkohol, 5 delar vatten, ngt

glycerin samt några kymolkrystaller.

78.07.12 Fortsatt arbete i x 222 7423 ned till 98,55-nivån.

78.07.13 Fortsatt frampreparering av barklagret, som är skört och tjockt.

78.07.14 Som föreg. dag.

78.07.17 Fortsatt arbete med att gräva ned x 222 7423 till 98,55.

78.07.18 Lade in på plan: 1 näverbit (som överlagras en upplöst sten vilken i sin tur ligger ovanpå en keramikbit), 3 obestämbara benbitar > 5 cm i storlek, samt ett bäckenben, kol. av hare. I rutans nord. del framträdde ett lager av grå lera, som lades

in på plan & varav prov
togs (att bearbetas av B.
Hultén).

78.07.19 Fortsatt "putsning"
av barklagret. Inga särskilda
fynd. Föga arbete p.g.a.
invigning av Alvastra National-
museum.

78.07.20 Vidare arbete med
frampreparering av barklagret.
Mkt. långt, svårt rörben fram-
kommer i rutans NÖ del.

Arbetar nu med en matkniv
av plast som grävverktyg - då
den är mjukare & böjligare
skadar man ej barken och
känner snabbt då man skra-
par mot olika material.

78.07.21 Som föreg. dag.

Fynd av en bävertand,
som slipats för skaffring.
Brast tyvärr i två delar

vid närgången examinering!
78.07.24. Arbete med slutputs-
ned till 98.55 nivån. Rutans
hela nordkant fylld av ett
asklager med inblandad kol
som sparas för fotografiering
och inritning på plan.

78.07.25 D:o. Nådde ned till
98.55 - nivån och ritade så
sektionen S-N X 222 - X 223.

78.07.26 Dagen ägnades åt
"städning" av rutorna
X 222 - 220 - borttag-
av mossa längs västligaste
schaktkanten och rensning
av nedfallet material.

78.07.27 Fortsatt "städning"
inför fotografieringen.

78.07.28 Fotografiering. Fyra
fotografierade med färg samt
rutor + häudar + benkoncentra-
tion + hasselnötslager + askla-

ger i snitt. F.ö. svartvit
fotografiering av alla
rutor + tom fotografiering
i svartvit och färg.

78.07.31 Ritning med ritran
av ruta X 222 Y 423. (BARK-
LAGER)

78.08.01 Tinnritning av X 222
Y 423 med hjälp av tum-
stock. Färgläggning. Påbörjar
grävning av ruta X 222 Y 425,
där nivån är c:a 98,55.

78.08.02 Ritning av ruta
X 221 Y 423 (baklager). Färg-
läggning.

78.08.03 Avvägning av nivåer
på baklager = kvalliggande
stenar i X 221-22 Y 423 och
angivande av dessa på plan.
In för grävning i X 222 Y 424
borttogs & inritades några
mindre ting som sparats
över fotografieringen - en

benbit, en flintaavslag &
3 bergavslag (gemenligen
benämnda "blåstensavslag")
Grävning påbörjades i rutan
södra del, varifrån dessa ting
avlägsnats.

78.08.04 Grävning fr. c:a
98,55 i X 222 Y 424, ~~423~~ ⁴²⁵

Stora koncentrationer av
kolat här börjar fram-
komma.

78.08.07 D:o. En del av
kolat börjar synas bilda
stängar - kol. kolade
stockar. En stor del av
dagen upptogs av
"städning" efter resp
Ebba Durin och Louise
Cederstiöld.

78.08.08. Vidau grävning
i X 222 Y 424, ~~423~~ ⁴²⁵
Kolat kompakt - ⁴²⁵ och

svårarbetat. Här och
var avslutas kolsam-
lingen med intakt bark.
Fann en fenstale av
fisk, samt mkt liten
lös epifys till kottropp.
78. 08. 09, Vidare arbete i
samma ruta. Inkt speciellt.
78. 08. 10 Fortsatt arbete i
samma ruta tills det ej
gick att komma vidare
i kolkoncentrationer och
asklager. Fotografering
med s/v och färg (2
bilder m varje). Svinn-
måltelefon flöt upp i
vattensället. Började
grävn. i X 221 Y 425-425,75.
78. 08. 11 Fortsatt grävn i
X 221 Y 425-425,75 för
att gå ned till c:a 98,50
fr 98,55 (framtagna

barklager). Ansikten är
även att renskära kanten
av profil Y 425,75 - 426
som nu når c:a 3 cm för
långt in i rutan. Barklager
börjar framträda. FI. 80. 84
78. 08. 14 Fortsatt grävning
i samma ruta, där bark-
lagret tilläggs alltmer. Tynd
av en fragmentarisk fisk-
krok som hol. tillverkats
av en svintand. I rutan
södra kant ett asklager.
78. 08. 15 Grävde färdigt
X 221 Y 425-425,75 till
nivå 98,50. Ett bark- och
trälager täcker rutan
botten. Dagen regnig-
föga effektivt arbete.

78.08.16 Fotografering -
färg 9 s/v - av X 221
Y 425 - 425,75 på nivå
98,50. Påbörjade profil-
grävning Y 425,75 - 426.

78.08.17 Fortsatt profilgrävning.
Baklagret framträder på
c:a 98,54 (grävning ~~den~~ gäller
98,55 - 98,50). Fynd: Ornerad
myrmingsbit, gropt keramik.
Ett benredskap, ougelband-
det "pilformat", egendomligt
tillbygget med mkt små,
fina gropiga märken över
hela ytan (gjorda med
mejsel?). Birgitta Hulthén
menade att detta var ett
redskap att dekorera
keramik med. Det före-
föll ej ha någon brott-
yta som om det vore
ett fragment av ett

större redskap. Vid "test"
med plastellina visade sig
intycken med "redskapets"
tubbiga ändet bli regelbund-
na och jämna. Efter ben-
best. av Arne Hallström
skall redskapet sändas till
B. Hulthén för fortsatta test +
jämförelse med kraftigt
förströade detaljfoton
av intyckta orneringar
på Alvästakärl.

78.08.18 Fortsatt grävning
av profilen - framrensning
av baklagret. Inget
speciellt.

78.08.21 Fortsatt baklager-
framrensning av profilen.
Inget speciellt.

78.08.22 Som föreg. dag.
Framskyntar: En slipsten
(sandsten) som går under

98.50-nivån som lägst.
78.08.23 Profilen färdiggrävd
till 98.50 med baklager.

78.08.24 Putsnings av ruta
X 221 Y 425 - 425,75 -

noggrannare frampreparering
av baklagret på 98.50-nivån.

78.08.25 Färdigputsat X 221
Y 425 - 425,75 med baklager

på 98.50-nivån. Förberedel-
sen för tornfotografiering
på 98.55 - 98.50 - nivån.

78.08.28 Tornfotografiering.

Började baltagen av
överssta baklagret i
X 221 Y 423 (nivå ca 98.66).

Började ritning av
bark/hår i X 222 Y 425.

78.08.29.

Färdigritn. av bark/hår i
X 222 Y 425. Tog träprover
i X 222 Y 423 och några i
X 222 Y 424.

K-6 S

780906

Påbörjad framrensning av
^{Ask-}
bakkager i X 221 Y 425.

Bottagning av sten.

780907

Fortsatt bottagning av sten, bark och
träflisor. Asklagret framredades.

1 yttre framkom 4 st parallella
bark- och träbitar, ej brända, samt
i V kanten en bränd barkbit. Dessa
låg under asklagret.

(och flera
Asklagret innehåller utom aska
enstaka bitar träkol och små
ulickan ^{vitlösa}. *Övampå asklagret.
(Kalkgrytt)

~~780908~~ I rutans. m NV körn
gjordes fynd av keramik, varav
1 klotigen omkrad mynnings-skåra
samt 1 plan bit med spår av
skarvkant, U-formad.

780908

Ritade asklagren, begränsningarna
suddiga. Ingen stratigrafisk
relation mellan dem iakttagbar.
Påbörjade genomgrävning av
asklagren. EH påtal fynd av
obr. ben samt 2 plintartefakter.

780910

Påbörjade x 221 y 424. Ritade
kvarvarande bark- och träbitar och
påbörjade pararensning av bark-
lagret. Under härderna framkom
ändarna av 2 brända stockar(?)
liggande i samma riktning som
barken.

780911

Fortsatte i x 221 y 424. Fram-
rensning av barklagret. De tidigare
markerade korn, av svinnmålbe från
visade sig vara ett sammanhängande
område av ca 0,3 m utsträckning på
nivån 98,52-98,53 m. Delvis över
denna låg en barkströmma.

Påbörjade gräva genom asklagret
på härderna. Detta bestod av ler-
blandad aska med enstaka trä-
kolsfragment och enstaka brända
ben. Under asklagret kom
brända stockar, träkol samt ett
lager lera, klotigen obränd,
ca 1 cm tjockt. ~~Leran fortsätter
över stockarna.~~ Leran fortsätter
inuti härderna, ovan på kalkstenarna
ford prov av askan och leran togs.

780912

Fortsatte framrensning av kården
i x 221 y 424. Ritade
sektion i linjen x 222 med
häll ca 98,50. Asklagret visade
sig mycket fattigt på fynd.

780913 Ritade plan i x 221
y 424 på barklagrets nivå $\frac{1}{2}$
(98,51 i ö, 98,55 i V). Kogen!

780914 Brände x 221 y 425.
Breda stöckar samt ett lerlager
till närande kården framkom.
Inget barklager ovan på stöckarna.

780915 Ritade x 221 y 425.

780918 Fortsatt grävning och
planritning av x 221 y 425

780919 Började profilgrävning
av x 221, y 425, 95-426.

780920 Fortsatt profilgrävning
mer till 98,50.

Fynd av slagsten av granit (?), (13).

Vid x 221,77 y 425,89, z 98,54.

Vid x 221,35, y 425,85, z 98,55 är
en slipsten/bryne av sandsten.

Asklagrets topp ligger i profilens
S del på 98,53. Askkan är $\frac{1}{2}$ blandad
med lera och kolbitar och är
ljusgrå till färgen.

780925-27

Profilen y 925,75-926, x 221-222
är riktad till nivån 98,48.

Började 0925 i x 220/y 424
på nivån 98,55-60. Rutan, sett
från öst är ett grått asklager med träled
Rutans V kanna innehåller riktigt
med kiselutskäl i asklagret. Alla
dess tycks ligga med den rundade
sidan vänd uppåt. De visar inga tecken
på förkolning.

I rutans NV hörn framkom en päle
7 cm i diam, svagt lutande åt SÖ,
och en uppöst sandsten (?), frögen
hvarde till "askgruvan".

I den projicerade profilen 220-221/426
är 2 pålar, den ena i sektionen.
Skalletet förjstrades.

25 26 27 28

780928

Grävde ner till 98,55 i 220/424 och
ritade plan på denna nivå.